

A büntelenek

VISSZHANG - LXVII. évfolyam, 13. szám, 2023. március 31.

A lap március 10-i számának Visszhang rovatában olvasható Novák Zoltán [A dolog természete](#) című elemzése az ellenzék lehetőségeivel és szereplésével kapcsolatban. Jó érzékkel a *Révai lexikon* idevágó szócikkből indul ki, amelynek az általa „kulcsmondatnak” minősített gondolata a következő:

„Az ellenzék a dolog természetéhez képest kisebbség, de elvei érdekében többségre törekszik és a parlamenti többségnek várományosa.”

Ebből a definícióból vezeti le a mai ellenzék tevékenységének hiányosságait és tehetetlenségét bemutató értékelését.

Minthogy a szócikk több mondatból áll, és a szerző az egészet közölte, elcsodálkoztam, miért pont azt a mondatot választotta ki, amit. Szerintem a kulcsmondat az ezt közvetlenül megelőző, ami így hangzik: „Szoros értelemben véve, csak alkotmányos államban lehet szó ellenzékéről, ahol parlamenti szerepléshez és feladatokhoz jut.”

A kérdés ezek szerint nem az, hogyan áll helyt az ellenzék ebben az alkotmányos államban, amelyben élünk, hanem az, valóban alkotmányos-e az az állam, amelynek egypárti alkotmánya van? Ahol a parlament valamennyi működési területén látszattevékenységet folytat, mert a törvényeket a kormány, sőt valójában a miniszterelnök egy személyben hozza? Ahol megszűnt minden fék és ellensúly, minden független intézmény, vagy legalábbis megszűnőben van és utóvédharcát vívja, mint a bíróságok és az önkormányzatok? Ahol a sajtószabadság látszólagos, mert bár mindenről lehet írni és beszélni, de a szabad szólás zárt buborékokban, gettóban marad, és elhangzása után következmények nélkül kipukkad, elenyészik? És ha a válasz az, hogy nem, nem alkotmányos államban élünk, a következő kérdés az, a magukat ellenzéknek nevező politikai szervezetek tekinthetők-e valódi ellenzéknek. És ha erre is „nem” a válasz, akkor a következő és legfontosabb kérdés: van-e még remény?

Szerintem igen, van. Legutóbb március 15-én fogalmazódott meg a főpolgármester beszédében, aki kimondta, a pártok felhőjátékai helyett a konkrét ügyekben szerveződő civil kezdeményezésekre, a pedagógusok, az orvosok önvédelmi akcióira, az akkumulátorgyarak ellen szervezkedőkre, a szabad városok még működő önkormányzataira, a társadalom mélyében gyökerező problémákra helyeződik a hangsúly, innen várható az ellenzéki politizálás megújulása. A civilek ünnepi demonstrációjának vége felé a két tizenéves diákvezető is hasonlóképpen fogalmazott. Amikor az egymással hadakozó pártok végképp lejárátódnak, akkor jön majd az új, büntelen generáció. Úgy legyen!